

Eindrapportage ecologische vervolgonderzoeken Camping de Priem te Zundert

September 2025
Maasarend, Praktisch in ecologie
In opdracht van:
Kragten

Tussenrapportage ecologische vervolgonderzoeken Camping de Priem te Zundert

Opdrachtgever:

Kragten
Schoolstraat 8
6049 BN Herten
Contactpersoon:

Opdrachtnemer:

Maasarend, Praktisch in ecologie
Bakswaer 203
4941 LJ Raamsdonksveer
06-48270533

@maasarend.nl

www.maasarend.nl

Projectgegevens:

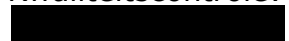
Projectnummer: 2024-115
Datum: 22 september 2025

Auteur:

BSc

Kwaliteitscontrole:

Inhoud

1.	Aanleiding, doel en werkwijze onderzoek.....	4
1.1	Aanleiding.....	4
1.2	Doel.....	5
1.3	Werkwijze onderzoek.....	5
1.3.1	Onderzoek vleermuizen.....	6
1.3.2	Onderzoek kleine marterachtigen en steenmarter.....	6
1.3.3	Onderzoek eekhoorn.....	8
1.3.4	Onderzoek reptielen en amfibieën.....	8
1.3.5	Onderzoek Natuurnetwerk Brabant.....	11
1.3.6	Huismus.....	11
1.3.7	Houtopstanden.....	12
2.	Projectgebied en voorgenomen ontwikkeling.....	13
3.	Resultaten.....	20
3.1	Vleermuizen.....	20
3.2	Kleine marterachtigen en steenmarter.....	22
3.3	Eekhoorn, bosuil en konijn.....	26
3.4	Reptielen en amfibieën.....	28
3.5	Natuurnetwerk Brabant.....	31
3.5.1.	Structuur.....	33
3.5.2.	Ruimtelijke condities.....	35
3.5.3.	Flora en fauna.....	35
3.5.4.	Conclusie.....	36
3.6	Beschermde houtopstanden.....	36
4.	Conclusies en advies.....	37
4.1	Conclusies.....	37
4.2	Advies.....	39
4.3	Zorgplicht.....	41
	Literatuur.....	42
	Bijlage 1: Omstandigheden tijdens veldbezoeken.....	43
	Bijlage 2: Locaties cameravallen ronde 1.....	46
	Bijlage 3: Locaties cameravallen ronde 2.....	47
	Bijlage 4: Locaties reptielen- en amfibieënplaten.....	48
	Bijlage 5: Eventuele verblijfplaatsen vleermuizen.....	49
	Bijlage 6: Waarnemingen beschermde marterachtigen.....	52

Bijlage 7: Waarnemingen reptielen en amfibieën	53
--	----

1. Aanleiding, doel en werkwijze onderzoek

In dit hoofdstuk worden de aanleiding, het doel en de werkwijze van het onderzoek omschreven.

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens om Camping De Priem, gelegen aan de Rucphenseweg te Zundert, opnieuw in te richten en ter plaatse een recreatiepark te ontwikkelen.

In augustus 2023 is door Maasarend, Praktisch in ecologie een ecologische quickscan uitgevoerd om inzicht te krijgen in de aanwezigheid van beschermde gebieden, beschermde soorten flora en fauna en beschermde houtopstanden. Tevens diende dit onderzoek om te toetsen of er bij een ruimtelijke ontwikkeling kans zou zijn op overtreding van de destijds geldende Wet natuurbescherming (Rijksoverheid, 2017).

Het totale plan, waarvan deze uitgevoerde ecologische quickscan onderdeel van uitmaakte, heeft geen doorgang kunnen vinden binnen de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Hierdoor sloot deze quickscan niet meer aan bij de geldende wet- en regelgeving vanuit de Omgevingswet (Ow). De ecologische quickscan uit 2023 is al wel beoordeeld door de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB). Vanuit deze beoordeling heeft de initiatiefnemer op 19 oktober 2023 een schrijven ontvangen met een aanvullend advies vanuit de OMWB (Van de Voort, 2023). Daarnaast is het planvoornemen gewijzigd en is de nieuwe insteek om ecologie leidend te laten zijn voor de planvorming, zodat op voorhand zo veel als mogelijk risico's ten aanzien van beschermde soorten, beschermde gebieden en beschermde houtopstanden worden uitgesloten. Kragten heeft namens de initiatiefnemer aan Maasarend gevraagd om de eerder uitgevoerde ecologische quickscan te actualiseren. Dit heeft geresulteerd in de oplevering van het definitieve rapport 'actualisatie ecologische quickscan Camping de Priem' die de initiatiefnemer ontvangen heeft op 17 september 2024 (Maas, 2024).

Vanuit de quickscan is geconcludeerd dat nader ecologisch onderzoek nodig is naar de aan-/afwezigheid van vleermuizen, kleine marterachtigen, eekhoorn en reptielen en amfibieën, ten aanzien van het onderdeel soortenbescherming. Daarnaast werd geconcludeerd dat, ten aanzien van het onderdeel gebiedsbescherming, er een Aerius berekening noodzakelijk is om eventuele stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000 gebieden in beeld te brengen en er een "Nee, tenzij" toets dient te worden uitgevoerd om eventuele negatieve externe effecten op NNB gebied in beeld te brengen (Maas, 2024).

De initiatiefnemer heeft aan Maasarend gevraagd om de ecologische vervolgonderzoeken ten aanzien van soortenbescherming en de effecten op NNB uit te voeren. De initiatiefnemer voorziet zelf in het uitvoeren van een Aerius berekening.

1.2 Doel

Het doel van deze ecologische vervolgonderzoeken is om de aan- of afwezigheid van beschermde soorten binnen het projectgebied aan te tonen en eventuele negatieve effecten van de ruimtelijke ingreep op deze soorten in kaart te brengen. Afhankelijk van de uitkomsten van de aanvullende onderzoeken kan worden vastgesteld of er bij de uitvoering van de werkzaamheden sprake kan zijn van een overtreding op verbodsbepalingen uit de Omgevingswet en of er een vergunning aangevraagd dient te worden bij de Omgevingsdienst Brabant Noord.

Onderzoeksvragen

Aan de hand van het onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- *Maken vleermuizen, kleine marterachtigen, steenmarter, eekhoorn en beschermde reptielen en amfibieën gebruik van het projectgebied?*
- *Heeft de uitvoering van de gewenste ruimtelijke ingreep een negatief effect op vleermuizen, kleine marterachtigen, steenmarter, eekhoorn en beschermde reptielen en amfibieën?*
- *Heeft de uitvoering van de gewenste ruimtelijke ingreep een negatief effect op nabijgelegen Natuurnetwerk Brabant gebieden en beschermde houtopstanden?*
- *Is de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling mogelijk vanuit de Omgevingswet?*

1.3 Werkwijze onderzoek

De inventarisaties naar de aan-/afwezigheid van beschermde soorten en het functiegebruik van het projectgebied door deze soorten hebben plaatsgevonden op de volgende data:

- 21-11-2024: Endoscoop onderzoek vleermuizen en onderzoek naar nestlocaties eekhoorn;
- 29-01-2025: "Nee, tenzij" toets en onderzoek naar nestlocaties eekhoorn;
- 23-04-2025: Plaatsing reptielen- en amfibieënplaten;
- 08-05-2025: Onderzoek reptielen;
- 08-05-2025: Onderzoek kooractiviteiten poelkikker;
- 30-05-2025: Onderzoek reptielen en amfibieën;
- 02-06-2025: Plaatsing struikrovers voor onderzoek marterachtigen en onderzoek amfibieën;
- 11-06-2025: Onderzoek kooractiviteiten poelkikker;
- 30-06-2025: Onderzoek amfibieën en controle inclusief verplaatsing struikrovers;
- 22-07-2025: Onderzoek amfibieën;
- 29-07-2025: Weghalen struikrovers;
- 04-08-2025: Onderzoek reptielen en amfibieën;
- 02-09-2025: Onderzoek reptielen en amfibieën, verwijderen platen.

In bijlage 1 is een korte samenvatting van de bevindingen per veldbezoek weergegeven, inclusief verdere bijzonderheden ten tijde van het veldbezoek inclusief weersomstandigheden.

1.3.1 Onderzoek vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen is gestart met het bepalen van de geschiktheid van de holtes, losse bastplaten en andere openingen in de op het terrein aanwezige bebouwing en de aanwezige bomen. Dit onderzoek is uitgevoerd met behulp van een endoscooponderzoek op hoogte. Hierbij wordt aan de hand van een endoscoopcamera en een UV-lamp de ruimte achter iedere potentiële invliegopening geïnspecteerd op de geschiktheid voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Daarnaast heeft er een sporenonderzoek plaatsgevonden. Indien de openingen niet geschikt zijn voor vleermuizen, dan is er geen jaarrond onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk. Indien wel geschikte openingen voor vleermuizen worden gevonden, dan dient een jaarrond vleermuisonderzoek conform Vleermuisprotocol 2021 plaats te vinden (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, 2021). Hierbij vinden meerdere veldbezoeken plaats op diverse momenten in het jaar, waarbij tussen zonsondergang en zonsopkomst verblijfplaatsen van vleermuizen en mogelijke andere belangrijke functies in beeld worden gebracht. Er zal hierbij onderzoek plaats vinden in zowel de kraamperiode (15 mei t/m 15 juli) als de paarperiode (15 augustus t/m 1 oktober).

1.3.2 Onderzoek kleine marterachtigen en steenmarter

Het onderzoek naar steenmarter en de kleine marterachtigen bunzing, hermelijn en wezel is uitgevoerd in de periode 2 juni 2025 tot en met 29 juli 2025. Op 2 juni 2025 zijn binnen het projectgebied acht cameraval opstellingen met lokstof geplaatst in geschikt leefgebied (Figuur 1). Hierbij is gebruik gemaakt van de zogenaamde struikrover opstelling en is als lokstof een blik sardientjes gebruikt. Aan de voorzijde is een klein gaatje in het blikje geprikt, waardoor de geur vrijkomt. Er is gebruikt gemaakt van een wildcamera model Browning Strike Force 2023 Pro X (Figuur 2). Na 4 weken is een controleronde uitgevoerd, waarbij de lokstof en zo nodig de batterijen zijn vervangen. Tevens zijn gedurende deze controleronde de eerste 4 weken aan beeldmateriaal van de camera's gehaald en zijn de struikrovers verplaatst naar een andere locatie binnen het projectgebied. De locaties van de struikrovers zijn op kaart gezet in bijlage 2, voor de eerste vier weken, en in bijlage 3, voor de laatste vier weken. De camera's waren zo ingesteld dat iedere keer dat de sensor getriggerd werd drie foto's achter elkaar werden gemaakt, met een interval van één minuut. Dat wil zeggen dat de sensor pas na één minuut opnieuw getriggerd kan worden.

De gekozen onderzoeksinspanning, qua hoeveelheid cameravallen voor kleine marterachtigen, komt voort uit de voorschriften in het kennisdocument met betrekking tot kleine marterachtigen (BIJ12, 2024). In totaal zijn er met de toegepaste methode op zestien verschillende locaties beelden verzameld, waarbij de opstelling op iedere locatie gedurende vier weken actief was. Voor steenmarter is deze inventarisatiemethode eveneens te gebruiken. Voor deze soort ontbreekt een soortspecifiek kennisdocument.

Figuur 1 Struikrover Depriem004, locatie gedurende de eerste vier weken van het onderzoek.

Figuur 2 Camera en lokstof in één van de struikrovers.

1.3.3 Onderzoek eekhoorn

Voor het onderzoek naar eekhoorn hebben twee veldbezoeken plaatsgevonden. Tijdens de veldbezoeken is op basis van een visuele inspectie onderzocht of dat er nesten van eekhoorn aanwezig waren in de bomen. Daarnaast is er bekeken of dat er sporen aanwezig waren in de vorm van loopsporen, vraatsporen of uitwerpselen. De veldbezoeken hebben plaatsgevonden op 21 november 2024 en 29 januari 2025. In de winterperiode hebben de bomen geen bladeren, waardoor nesten beter zichtbaar zijn. Naast de visuele inspectie gedurende de winterperiode geeft het cameraval onderzoek naar kleine marterachtigen ook inzicht in de aan- of afwezigheid van eekhoorn.

1.3.4 Onderzoek reptielen en amfibieën

Voor het onderzoek naar reptielen lag de focus op gladde slang en levendbarende hagedis. Tussen 1 april en 30 september 2025 hebben in totaal vijf veldbezoeken plaatsgevonden. Tijdens het eerste bezoek zijn reptielenplaten binnen het gebied neergelegd (Figuur 3). Voordat de eerste controleronde plaats is uitgevoerd, zijn de platen minimaal 14 dagen in het terrein aanwezig geweest. De controlerondes ten aanzien van reptielen hebben plaatsgevonden op 8 mei, 30 mei, 4 augustus en 2 september 2025. Minimaal twee controlerondes hebben hiermee plaatsgevonden in de periode van 1 april tot en met 31 mei en minimaal één controleronde heeft plaatsgevonden in de periode 1 augustus tot en met 30 september. Er is hiermee gewerkt volgens en voldaan aan de soorteninventarisatieprotocollen in het kader van de Omgevingswet (Netwerk Groene Bureaus, 2023). Bij de uitvoering van de onderzoeken werd een route door het terrein gelopen, waarbij de platen zijn omgekeerd en gecontroleerd op de aanwezigheid van beschermde reptielen. Tevens zijn alle van natura aanwezige potentiële verblijfplaatsen (Figuur 4) en potentiële verblijfplaatsen van in het terrein aanwezige rommel (Figuur 5 en Figuur 6) onderzocht op aanwezigheid van beschermde reptielen.

Ten aanzien van amfibieën is onderzoek uitgevoerd naar de aan- of afwezigheid van Alpenwatersalamander, vinpootsalamander, rugstreeppad en poelkikker in geschikt landhabitat. Voor Alpenwatersalamander, vinpootsalamander en rugstreeppad is de aan- of afwezigheid vastgesteld door in de periode 1 juni tot en met 15 oktober, in totaal veldbezoeken af te leggen, waarbij amfibieënplaten in het gebied zijn geplaatst en controlerondes zijn uitgevoerd. Tijdens de controlerondes zijn de platen omgekeerd en onderzocht op de aanwezigheid van amfibieën. De controlerondes hebben plaatsgevonden op 30 mei, 30 juni, 22 juli, 4 augustus en 2 september. Bij deze onderzoekszet is gewerkt volgens de voorschriften uit de soorteninventarisatieprotocollen in het kader van de Omgevingswet (Netwerk Groene Bureaus, 2023) en het kennisdocument voor rugstreeppad (BIJ12, 2017). Tevens zijn alle van natura aanwezige potentiële verblijfplaatsen onderzocht en potentiële verblijfplaatsen van in het terrein aanwezige rommel op aanwezigheid van beschermde amfibieën.

Voor poelkikker is deze methode minder geschikt (BIJ12, 2017). Hiervoor zijn aanvullend in de periode 1 mei tot en met 15 juli twee veldbezoeken uitgevoerd, waarbij is geluisterd naar kooractiviteit van poelkikker.

Voor zowel reptielen als amfibieën is een looproute uitgezet langs geschikt landhabitat. Op deze looproute zijn platen geplaatst, dusdanig dat er per 100 meter geschikt leefgebied 10 te onderzoeken potentiële verblijfplaatsen aanwezig waren. Dit kon bestaan zowel uit platen als uit natuurlijke verblijfplaatsen. Vanwege de grootte van het te onderzoeken gebied is ervoor gekozen om ook potentiële natuurlijke verblijfplaatsen intensief te onderzoeken, in plaats van extra platen neer te leggen. De platen zijn zo veel als mogelijk neergelegd bij aanwezige overgangen in het terrein. Hierbij is gekeken naar bijvoorbeeld overgangen tussen bosschages en kruidenvegetaties, overgangen van vochtige naar droge terreindelen of overgangen van struweel naar grasvegetaties. In totaal zijn 20 platen geplaatst, die zowel voor het onderzoek naar reptielen als het onderzoek naar amfibieën dienst hebben gedaan. Deze zijn op kaart gezet in bijlage 4.

Figuur 3 Plaat op overgang van bosschage naar gras-/kruidenvegetatie.

Figuur 4 Voorbeeld van natuurlijke verblijfplaatsen reptielen en amfibieën onder boomstronken.

Figuur 5 Voorbeeld van potentiële verblijfplaatsen van reptielen en amfibieën onder oude kastdelen in het terrein.

Figuur 6 Voorbeeld van in het terrein aanwezige rommel, die door reptielen en amfibieën gebruikt kan worden om onder te schuilen.

1.3.5 Onderzoek Natuurnetwerk Brabant

Voor het onderzoek naar Natuurnetwerk Brabant (NNB) is een “Nee, tenzij” toets uitgevoerd. In deze toets zijn de effecten van de ingreep op NNB in beeld gebracht. Er is een aanvullend veldbezoek aan het projectgebied gebracht op 29 januari 2025, waarbij specifiek gekeken is naar de huidige aanwezige natuurwaarden binnen nabijgelegen NNB gebied. Deze natuurwaarden mogen door de voorgenumen ontwikkelingen niet verslechteren. Nieuwe inzichten vanuit latere veldbezoeken tijdens de soortspecifieke onderzoeken zijn eveneens meegenomen in de beoordeling bij de oplevering van deze eindrapportage.

1.3.6 Huismus

Er is geen soortspecifiek onderzoek naar huismus geadviseerd vanuit de opgeleverde ecologische quickscan (Maas, 2024). Er is echter door de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) geadviseerd om huismus wel mee te nemen in de ecologische onderzoeken (Daamen, 2025). Dit advies dateert van 19 juni 2025, waardoor de onderzoeksopzet niet meer kon worden aangepast hierop. Er is geen soortspecifiek onderzoek naar huismus uitgevoerd. Door de hoeveelheid te onderzoeken soorten hebben er wel twee veldbezoeken plaatsgevonden tijdens de broedperiode van huismus, op 23 april en op 8 mei 2025. Tijdens deze bezoeken is de soort niet waargenomen. Huismus is een soort die jaarrond binnen het territorium aanwezig is.

Ecologen van Maasarend zijn zeer regelmatig binnen het gehele terrein met de uitvoering van soortgerichte onderzoeken aanwezig geweest, waardoor de soort tijdens deze bezoeken aangetroffen zou kunnen worden. Naast de bezoeken gedurende de broedperiode, waarvan het eerste bezoek net iets na het optimale tijdstip heeft plaatsgevonden, hebben er tevens drie onderzoeken plaatsgevonden gedurende de suboptimale periode die vermeld staat in het betreffende kennisdocument (BIJ12, 2023). Dit betreft de uitgevoerde onderzoeken op 30 mei, 2 juni en 11 juni 2025. De afwezigheid van huismus kan worden aangetoond als tijdens twee veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei geen waarnemingen zijn gedaan of tijdens drie bezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni, waarvan één bezoek in de optimale periode. In dit geval hebben de volgende bezoeken plaatsgevonden onder de voorschriften vanuit het kennisdocument, met betrekking tot weersomstandigheden, tijdstip op de dag en datumgrenzen: 8 mei, 30 mei en 2 jun 2025. Hiermee is voldaan aan de voorschriften uit het Kennisdocument Huismus.

1.3.7 Houtopstanden

Er heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van beschermde houtopstanden binnen het projectgebied, op basis van een bureaustudie.

2. Projectgebied en voorgenomen ontwikkeling

Het projectgebied bevindt zich aan de Rucphenseweg te Zundert. De locatie maakt deel uit van de gelijknamige gemeente Zundert, in de provincie Noord-Brabant (Figuur 7).

Figuur 7 Locatie van het projectgebied.

Het projectgebied betreft een campingterrein met kampeerplaatsen voor zowel tenten als caravans (Figuur 8). Naast de kampeerplaatsen zijn diverse voorzieningen aanwezig, zoals toiletgebouwen (Figuur 9), een horecagelegenheid (Figuur 10), een zwembad (Figuur 11) en een terrein met speeltoestellen (Figuur 12).

Bij de entree aan de Rucphenseweg is, tegenover de horecagelegenheid, een woonhuis aanwezig van de eigenaren van het campingterrein (Figuur 13).

De aanwezige kampeerplaatsen worden van elkaar gescheiden door hagen en struwelen (Figuur 14). Het gehele campingterrein wordt omzoomd door bomenrijen (Figuur 15). Aan de zuidoostzijde van het terrein zijn twee percelen aanwezig, die in een recent verleden in gebruik waren als tourvelden. Momenteel zijn deze percelen niet meer als zodanig in gebruik en worden regelmatig gemaaid. Bij de herontwikkeling worden deze percelen meegenomen en zullen onderdeel uit gaan maken van het recreatiepark. Deze percelen zijn in de huidige situatie onbebouwd en bestaan uit ruigte- en grasvegetatie, die in de loop van de tijd is ontstaan. Op de onbebouwde percelen binnen het terrein zijn enkele depots van grond, takken en stobben aanwezig (Figuur 16).

De initiatiefnemer is voornemens om het campingterrein opnieuw in te richten en ter plaatse een recreatiepark te ontwikkelen met vakantiehuisjes. Ten behoeve van de herinrichting worden de nog aanwezige caravans en andere opstallen, zoals

toiletgebouwen verwijderd. De horecagelegenheid bij de entree en het woonhuis worden eveneens verwijderd. In Figuur 17 is een schets van een toekomstige inrichtingsvariant opgenomen. In deze variant worden alle delen van het terrein opnieuw ingericht. De exacte planvorming is nog onderhevig aan verandering, waarbij inzichten van ecologie een rol kunnen spelen. De aanwezige groenstructuren worden op basis van de uitkomsten van ecologische vervolgonderzoeken al dan niet verwijderd. Er worden geen sloten of watergangen gedempt.

Figuur 8 Eén van de aanwezige stacaravans op het campingterrein. Kampeerplaatsen voor tenten en verrijdbare caravans zijn niet meer aanwezig op het terrein.

Figuur 9 Eén van de aanwezige toiletgebouwen op het campingterrein.

Figuur 10 De horecagelegenheid bij de entree aan de Rucphenseweg.

Figuur 11 Het buiten gebruik zijnde zwembad.

Figuur 12 Terrein met speeltoestellen nabij de entree.

Figuur 13 De entree van het campingterrein met rechts op de foto het woonhuis en links de horecagelegenheid.

Figuur 14 Groenstructuren ter afscheiding van de kampeerplaatsen.

Figuur 15 Eén van de bomenrijen aan de buitenranden van het terrein (noordoosten).

Figuur 16 Braakliggend perceel met depot van takken en stobben.

Figuur 17 Schets toekomstige inrichting (Kragten, 2023).

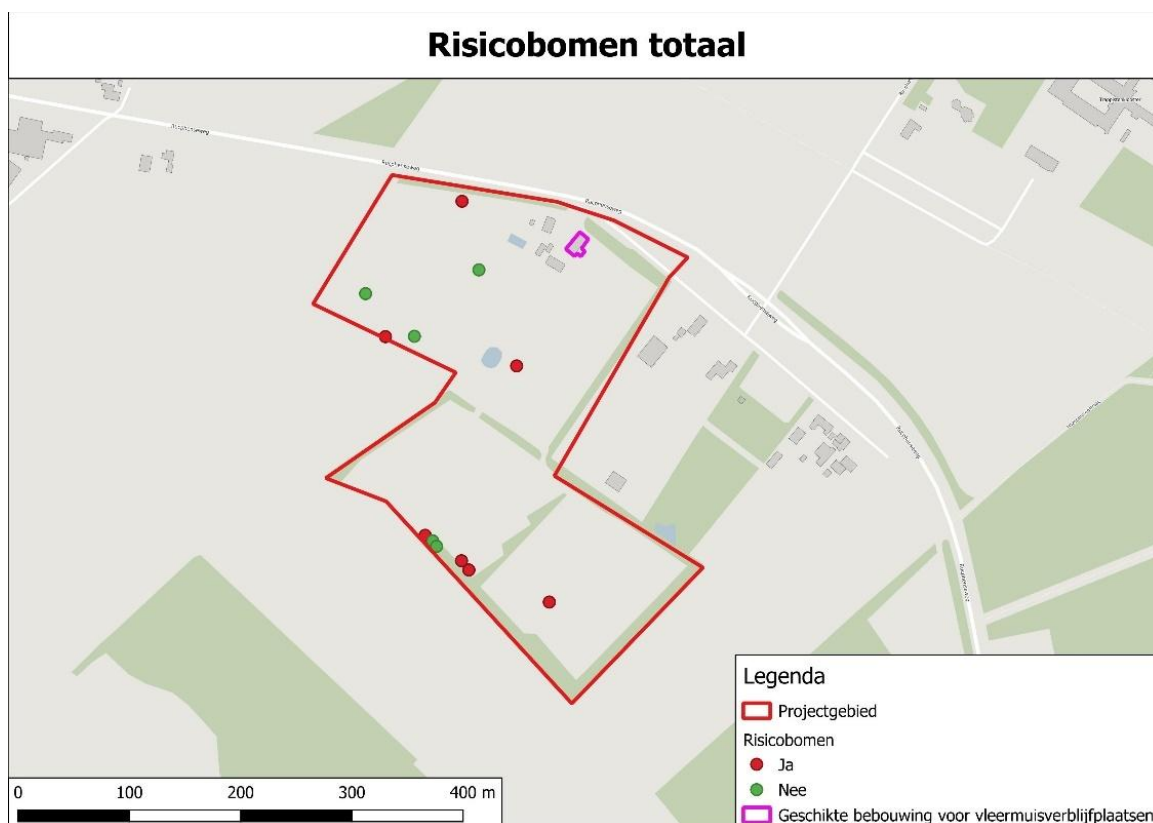
3. Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten gepresenteerd van het aanvullend onderzoek per soort of soortgroep.

3.1 Vleermuizen

Op 21 november 2024 heeft het endoscooponderzoek plaatsgevonden, waarbij de risicovolle bomen en bebouwing zijn onderzocht op geschiktheid van eventuele verblijfplaatsen voor vleermuizen. In Figuur 18 zijn de locaties van alle risicobomen en bebouwing weergegeven. Gedetailleerde kaarten zijn terug te vinden in Bijlage 5. De bomen in de afbeelding zijn een risico in verband met onderstaande redenen:

- Bomen met spechtengaten die volgens recente inzichten ook geschikt geacht moeten worden voor vleermuizen, ook al zijn deze niet naar boven ingerot;
- Bomen met holtes, die voldoende zijn ingerot (ook naar boven toe) om geschikt te zijn voor vleermuizen;
- Eén boom met een groot nest, nog onduidelijk van welke soort.

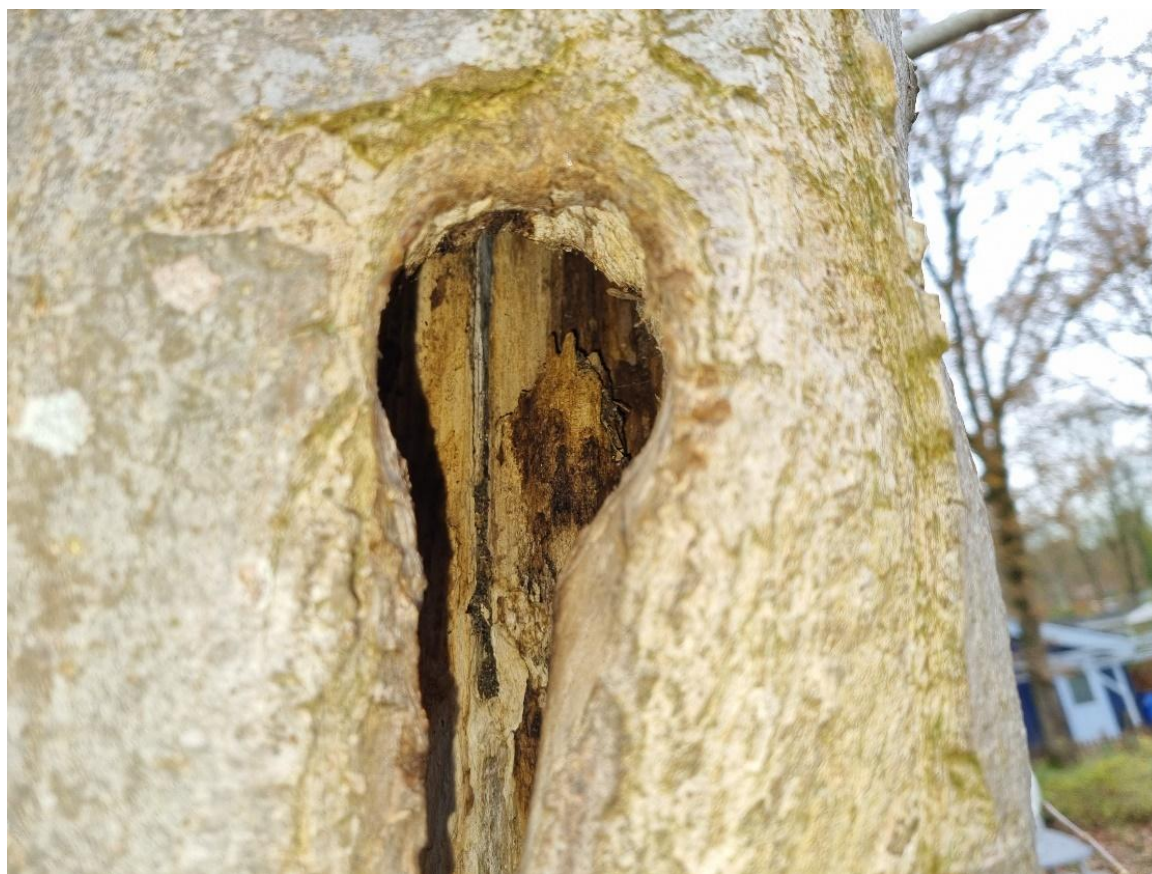
Figuur 18 Risicobomen en bebouwing

De groene punten in Figuur 18 staan voor de bomen die tijdens de ecologische quickscan zijn beoordeeld op basis van de aanwezigheid van holtes die van onderaf niet te beoordelen waren op geschiktheid als verblijfplaats. Uit het endoscooponderzoek blijkt dat dat deze holtes niet geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen, omdat deze niet of niet voldoende zijn ingerot. De rode punten staan voor de bomen die na onderzoek op hoogte, wel holtes bevatten die voldoende zijn ingerot (Figuur 19). Daarmee zijn deze bomen eventueel geschikt als verblijfplaats en dienen

deze nader onderzocht te worden. Een andere optie is om deze bomen te handhaven in de planvorming. Het kan natuurlijk ook zo zijn dat een deel van deze bomen gehandhaafd kan blijven en een deel niet. In dat geval hoeft alleen het niet te handhaven deel nader onderzocht te worden.

Tijdens het endoscooponderzoek zijn in het voormalige horecagebouw ook diverse ruimtes aangetroffen die geschikt zouden kunnen zijn als verblijfplaats voor vleermuizen (Figuur 20). Dit gebouw blijft niet in de huidige vorm behouden. Deze locatie is opgenomen in het jaarrond onderzoek, dat wordt uitgevoerd onder opdracht nummer 2025-092. Hiervan zal een aparte rapportage worden opgesteld en opgeleverd. Tijdens de eerste uitgevoerde vleermuisinventarisatie gedurende de kraamperiode van 2025 waren er bij de aanwezige onderzoekers aanwijzingen dat er vanuit de richting van chalets op het recreatiepark vleermuizen afkomstig waren. Hierdoor is direct opgeschaald in de onderzoeksopzet en zijn de betreffende chalets in het vleermuisonderzoek meegenomen. Details over deze onderzoeken zullen terugkomen in de nog op te leveren eindrapportage van het onderzoek naar vleermuizen.

Figuur 19 Eén van de aangetroffen holtes in de bomen die geschikt zou kunnen zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

Figuur 20 Het horecagebouw bevat een aantal ruimtes die eventueel geschikt zouden kunnen zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

3.2 Kleine marterachtigen en steenmarter

Gedurende de periode dat de cameravallen binnen het projectgebied aanwezig waren zijn in totaal 20107 beelden verzameld. Niet alle beelden bevatten waarnemingen van fauna. De sensor van de camera's kan, behalve door fauna, ook getriggerd worden door beweging van vegetatie, veranderingen in licht en schaduw of door vallende bladeren. Daarnaast komt het vaak voor, vooral bij muizen, dat hetzelfde individu gedurende een langere tijd bij de struikrover aanwezig is en iedere keer opnieuw de sensor triggert. Pas als er een langere tijd tussen twee series van drie foto's zat dan de intervaltijd of er een andere soort op de foto's te zien was, is dit gerekend als een nieuwe waarneming. In totaal hebben de verzamelde beelden 837 waarnemingen opgeleverd.

Het overgrote merendeel van deze waarnemingen betrof gewone bosmuis, die in totaal 474 keer is waargenomen (Tabel 1). De soorten die hierna het vaakst zijn waargenomen zijn ree en rosse woelmuis, met respectievelijk 67 en 66 waarnemingen.

Er zijn in totaal drie beschermde soorten zoogdieren aangetroffen gedurende het onderzoek. Dit betreft de soorten boommarter, eekhoorn en steenmarter. Boommarter is slechts één keer vastgelegd op beeld, op 23 juni 2025 om 0.21 uur (Figuur 21). Op de waarnemingen van eekhoorn wordt in meer detail ingegaan in paragraaf 3.3. Steenmarter is in totaal zes keer waargenomen tussen 4 juni en 14 juli 2025. De kleine marterachtigen bunzing, hermelijn en wezel zijn niet aangetroffen gedurende het onderzoek. Hiermee is de afwezigheid van deze soorten aangetoond.

Soort	Depriem001	Depriem002	Depriem003	Depriem004	Depriem005	Depriem006	Depriem007	Depriem008	Totaal
Aardhommel-groep	1								1
Boommarter						1			1
Bosspitsmuis onbekend		1	5		2	3			11
Bosuil						1		4	5
Eekhoorn	2	1		3		1		1	8
Egel					1				1
Ekster	1								1
Gaai				1					1
Gewone bosmuis	7	84	27	12	93	175	8	68	474
Gewone pad								1	1
Groene specht		1				1			2
Heggenmus			2			1	3	3	9
Houtduif	1	7			3	2			13
Huiskat	9		1	1	3	1			15
Huismuis						2			2
Huisspitsmuis			4			21			25
Konijn		2							2
Koolmees	4	4		1		7	4	2	22
Merel	4	3				17	6		30
Ree	7	2		5	2	33	9	9	67
Roodborst	2	11	1		1	10	1	25	51
Rosse woelmuis		5	1		38	6	12	4	66
Spitsmuis onbekend						1			1
Steenmarter		1				5			6
Tjiftjaf			1				2		3
Vos						1			1
Winterkoning	1	1		1		1	1	3	8
Zanglijster		1		1	2	4		2	10
Totaal	39	124	42	25	145	294	46	122	837

Tabel 1 Overzicht van waarnemingen met behulp van cameraval opstellingen.

Figuur 21 Eénmalig waargenomen boommarter op 23 juni 2025.

In Tabel 2 zijn alle waarnemingen opgenomen van beschermde soorten, Rode Lijst soorten of soorten met een jaarrond beschermd nest. Naast de eerder genoemde beschermde zoogdieren is de Rode Lijst soort konijn twee keer waargenomen op beeld en is bosuil (Figuur 22), een soort met een categorie 5 jaarrond beschermd nest, in totaal vijf keer waargenomen. Soorten met een categorie 5 jaarrond beschermd nest zijn alleen jaarrond beschermd als hiervoor zwaarwegende ecologische omstandigheden aanwezig zijn.

Op bijlage 6 zijn alle waarnemingen van beschermde marterachtigen weergegeven op kaart. De waarnemingen beperken zich tot de westzijde van het projectgebied. Gedurende alle veldbezoeken is eveneens gelet op activiteit of sporen van beschermde marterachtigen. Tijdens de veldbezoeken zijn deze niet aangetroffen. Er zijn geen vaste rust- of verblijfplaatsen vastgesteld van boommarter of steenmarter. Het beperkte aantal waarnemingen op twee van in totaal zestien cameraopstellingen doet vermoeden dat het projectgebied gebruikt wordt als foerageergebied en om zich in de dekking te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Territoria van steenmarters en boomarters zijn groot, variërend van 50 tot 2860 hectare (Zoogdierverseniging, z.d.). Op een nacht kunnen afstanden van 10 tot 15 kilometer worden afgelegd. Het projectgebied herbergt, gezien de grote aantallen aanwezige prooidieren, voldoende voedselaanbod. Het projectgebied zal hiermee voor beide soorten onderdeel uitmaken van een territorium, maar gezien het lage aantal waarnemingen niet van de kern van het territorium, nabij een verblijfplaats met voortplantingsfunctie. Deze verblijfplaatsen zijn in het veld niet waargenomen en er zijn geen waarnemingen gedaan van jongen. Vaste verblijfplaatsen met een voortplantingsfunctie binnen het projectgebied zijn hiermee uit te sluiten. Steen- en boommarter maken echter gebruik van wisselende verblijfplaatsen binnen het territorium. De aanwezigheid van minder frequent gebruikte verblijfplaatsen is niet geheel uit te sluiten. Alle bomen met holtes die als verblijfplaats dienst kunnen doen

blijven behouden. Vervallen chalets kunnen, zeker voor steenmarter, ook als tijdelijke verblijfplaats dienst doen.

Datum	Tijdstip	Soort	Aantal	Camera
3-jun-25	16:05	Eekhoorn	1	Depriem001
4-jun-25	00:40	Steenmarter	1	Depriem006
5-jun-25	07:16	Eekhoorn	1	Depriem001
8-jun-25	14:16	Eekhoorn	1	Depriem008
10-jun-25	05:09	Steenmarter	1	Depriem002
10-jun-25	09:26	Konijn	1	Depriem002
12-jun-25	22:50	Steenmarter	1	Depriem006
13-jun-25	23:01	Steenmarter	1	Depriem006
18-jun-25	05:09	Steenmarter	1	Depriem006
22-jun-25	13:11	Eekhoorn	1	Depriem002
23-jun-25	00:21	Boommarter	1	Depriem006
7-jul-25	11:54	Konijn	1	Depriem002
9-jul-25	21:59	Bosuil	1	Depriem008
12-jul-25	23:15	Bosuil	1	Depriem006
14-jul-25	02:41	Steenmarter	1	Depriem006
15-jul-25	05:28	Bosuil	1	Depriem008
23-jul-25	12:03	Eekhoorn	1	Depriem006
25-jul-25	17:56	Eekhoorn	1	Depriem004
26-jul-25	07:37	Eekhoorn	1	Depriem004
27-jul-25	05:57	Bosuil	1	Depriem008
27-jul-25	21:30	Bosuil	1	Depriem008
28-jul-25	06:46	Eekhoorn	1	Depriem004

Tabel 2 Waarnemingen van beschermde soorten, rode lijst soorten en soorten met een jaarrond beschermd nest gedurende de onderzoeken met cameravallen.

Figuur 22 Bosuil, op beeld vastgelegd op 15 juli 2025 om 5.28 uur.

Bosuil en konijn worden verder meegenomen en besproken in paragraaf 3.3.

3.3 Eekhoorn, bosuil en konijn

Op 21 november 2024 en 29 januari 2025 is het projectgebied bezocht voor het onderzoek naar eekhoorn. Deze dieren bouwen hun bolvormige nesten op minstens vijf meter boven de grond. Het nest heeft een doorsnede van 30 tot 50 centimeter en is van binnen bekleed met zacht materiaal, zoals bast, gras, mos of wol. Soms worden ook boomholten, oude kraaien-of eksternesten in gebruik genomen (Zoogdierenvereniging, z.d.).

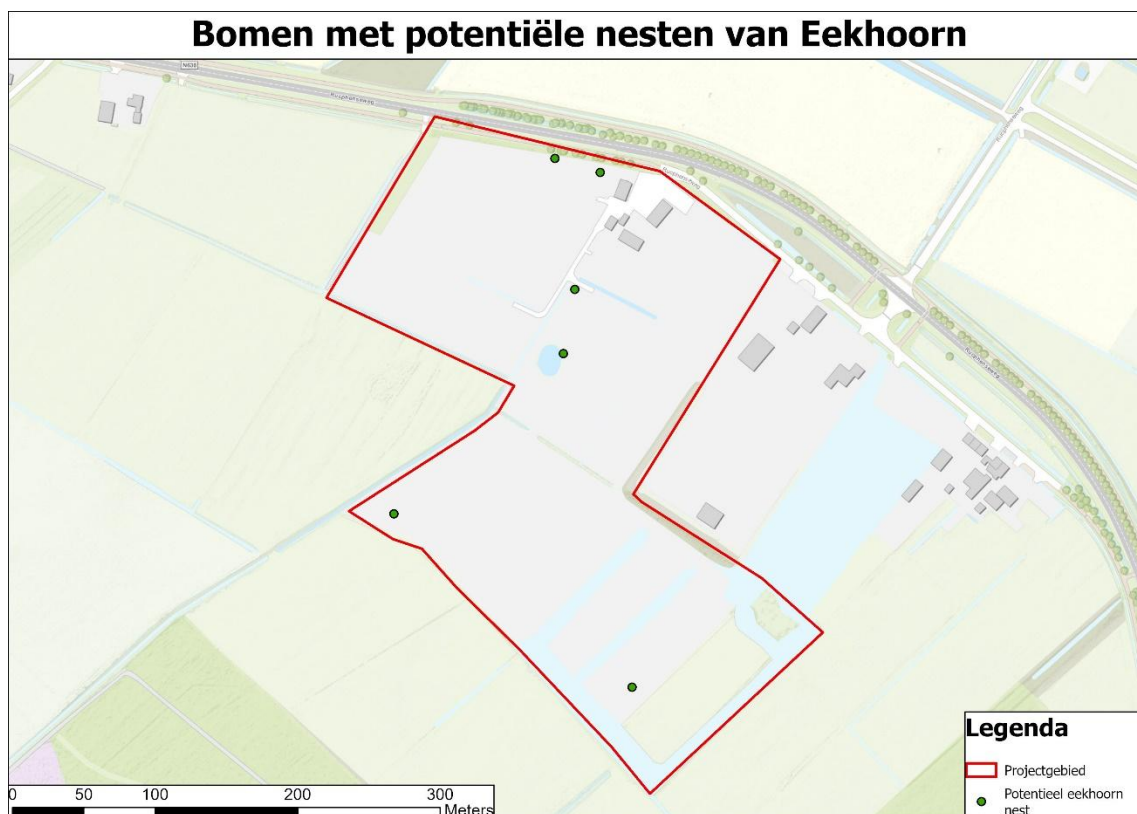
Tijdens het veldbezoek Op 21 november 2024 is een nest aangetroffen waarvan niet uitgesloten kan worden dat deze door Eekhoorn wordt gebruikt (Figuur 23). De locatie van dit nest is weergegeven op de kaart in Figuur 24. Het gaat hierbij om de stip die in het zuiden van het projectgebied ligt. Er zijn rondom deze boom geen sporen in de vorm van vraatsporen, loopsporen of uitwerpselen aangetroffen.

Figuur 23 Potentieel nest van Eekhoorn.

Tijdens het veldbezoek op 29 januari 2025 zijn er nogmaals vijf bomen aangetroffen met bolvormige nesten, die in potentie gebruikt kunnen worden door eekhoorn. Ook de locaties van deze nesten zijn op kaart weergegeven in Figuur 24. Rondom deze bomen zijn ook geen sporen in de vorm van vraatsporen, loopsporen of uitwerpselen aangetroffen.

Figuur 24 Bomen met potentiële nesten van Eekhoorn.

Tijdens de twee veldbezoeken die hebben plaatsgevonden, is er nog niet met zekerheid aangetoond dat deze nesten ook daadwerkelijk door eekhoorn worden gebruikt. In de veldbezoeken voor andere soorten, zijn deze zes bomen steeds bekeken, om nogmaals te onderzoeken of dat deze nesten toebehoren aan eekhoorn of dat deze in gebruik zijn door vogels. Daarnaast zijn de camerabeelden van het onderzoek naar kleine marterachtigen en steenmarter geanalyseerd op de aanwezigheid van eekhoorn. Er is niet vastgesteld dat de aangetroffen nesten in gebruik zijn door eekhoorn, gedurende de resterende onderzoeken. Er is tevens geen gebruik door vogels vastgesteld. Eekhoorn is in totaal acht keer waargenomen op de camerabeelden. In Figuur 25 zijn de waarnemingen van eekhoorn op kaart gezet. Daarnaast zijn de soorten bosuil en konijn waargenomen. Deze waarnemingen zijn eveneens terug te vinden in Figuur 25.

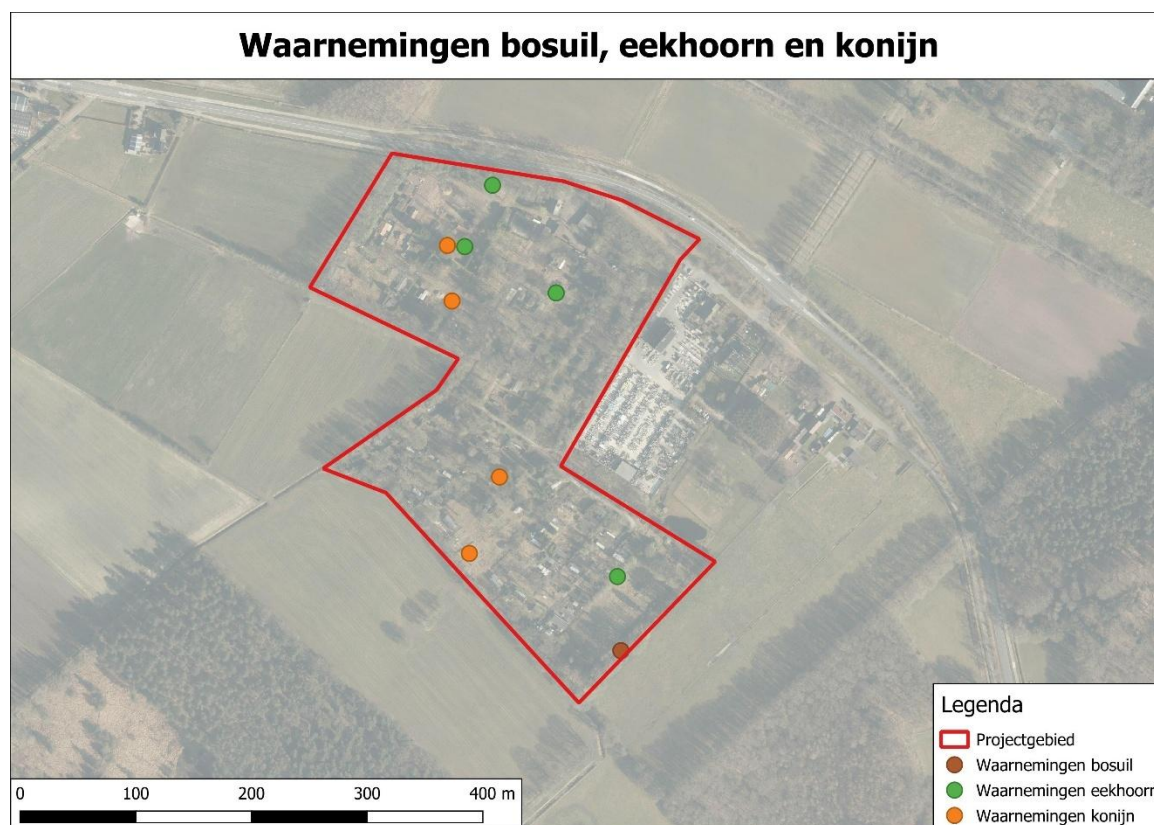
Door de aanwezigheid van eekhoorn op de camerabeelden en het vaststellen van potentiële nestbomen is vastgesteld dat deze soort aanwezig is met vaste verblijfplaatsen binnen het projectgebied.

Konijn is een Rode Lijst soort, die in de provincie Noord-Brabant op de lijst van vrijgestelde soorten staat. Naast de waarnemingen van konijn zelf zijn er sporen aangetroffen in de vorm van holen en uitwerpselen. Konijn maakt gebruik van het projectgebied en heeft hier vaste verblijfplaatsen. Ook tijdens de nachtelijke onderzoeken naar vleermuizen is konijn actief vastgesteld binnen het projectgebied. Hierbij zijn er twee tot vijf dieren per avond waargenomen.

Bosuil is een soort met een categorie 5 beschermd nest. Deze nesten zijn niet jaarrond beschermd, tenzij er zwaarwegende ecologische redenen zijn om deze jaarrond bescherming wel toe te kennen. Bosuil is een hollenbroeder en is afhankelijk van oude

bomen met grote holtes. Er zijn wel bomen met holtes aanwezig binnen het projectgebied, maar deze hebben een beperkte omvang. Door de ligging van het projectgebied in een bosrijke omgeving is er geen sprake van zwaarwegende ecologische redenen om een jaarrond beschermde status toe te kennen. Er zijn in de directe omgeving voldoende alternatieven aanwezig. Daarnaast blijven bomen met holtes gehandhaafd in de nieuwe situatie.

Figuur 25 Waarnemingen van bosuil, eekhoorn en konijn binnen het projectgebied.

3.4 Reptielen en amfibieën

Het onderzoek naar reptielen en amfibieën is uitgevoerd tussen 23 april en 2 september 2025. Hierbij zijn platen neergelegd in het projectgebied en zijn andere aanwezige potentiële verblijfplaatsen onderzocht. Daarnaast zijn met betrekking tot poelkikker twee veldbezoeken uitgevoerd, waarbij geluisterd is naar kooractiviteiten.

Er zijn tijdens de uitgevoerde onderzoeken geen reptielen waargenomen. Er zijn twee beschermde soorten amfibieën aangetroffen tijdens de onderzoeken, Alpenwatersalamander (Figuur 26) en vinpootsalamander. Van Alpenwatersalamander betrof het één individu onder een rottende boomstam op 2 juni 2025. Van vinpootsalamander zijn op 2 september 2025 onder een rottende boomstam elders in het terrein vier individuen waargenomen. Naast deze soorten zijn nog gewone pad, groene kikker onbekend en kleine watersalamander aangetroffen. Gewone pad is de enige soort die daadwerkelijk onder de platen van het onderzoek is waargenomen. Alle overige waarnemingen betreffen waarnemingen van individuen in het open veld, onder boomstammen of onder in het veld aanwezig puin. De in het open veld waargenomen

groene kikker was te snel weg om alle kenmerken goed in beeld te krijgen, maar betrof naar alle waarschijnlijkheid een bastaardkikker (Figuur 28).

Figuur 26 Alpenwatersalamander, aangetroffen op 2 juni 2025 onder een boomstam.

Figuur 27 Vinpootsalamander, aangetroffen op 2 september 2025 onder een boomstronk.

Figuur 28 Vermoedelijke bastaardkikker, waargenomen op 29 juli 2025.

Alle waarnemingen van reptielen en amfibieën zijn op kaart gezet in bijlage 7.

Tijdens de veldbezoeken met betrekking tot kooractiviteit van poelkikker is poelkikker niet waargenomen. Er is alleen sporadisch de roep van bastaardkikker gehoord buiten de begrenzing van het projectgebied, met circa 20 tot 25 tonen per minuut op het

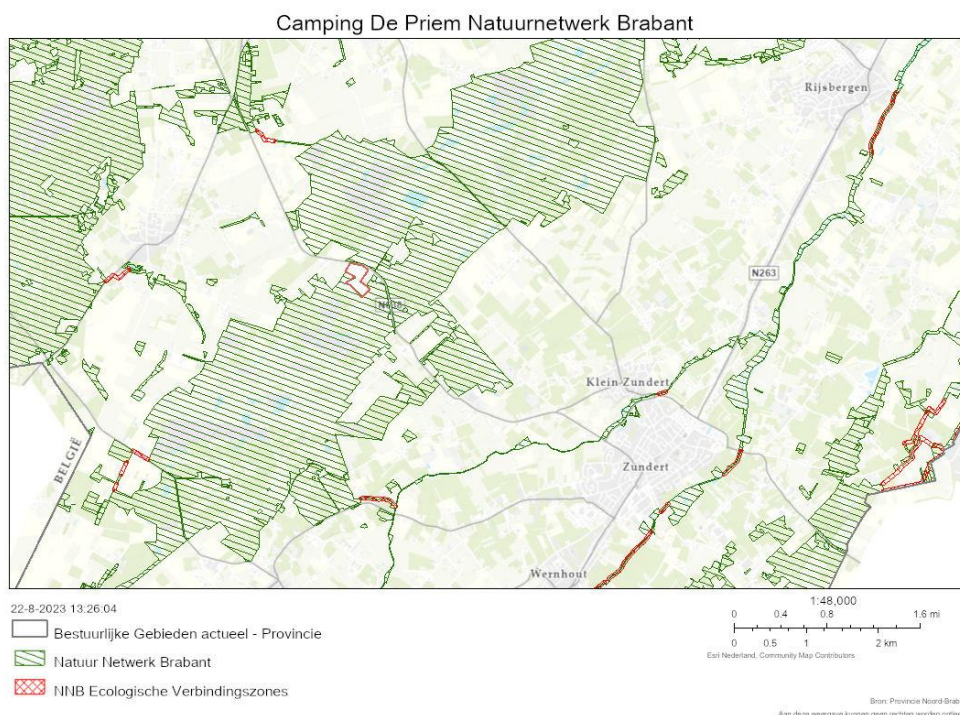

moment dat deze ter horen waren. Bij poelkikker volgen de tonen elkaar sneller op. De aanwezigheid van poelkikker is hiermee uit te sluiten.

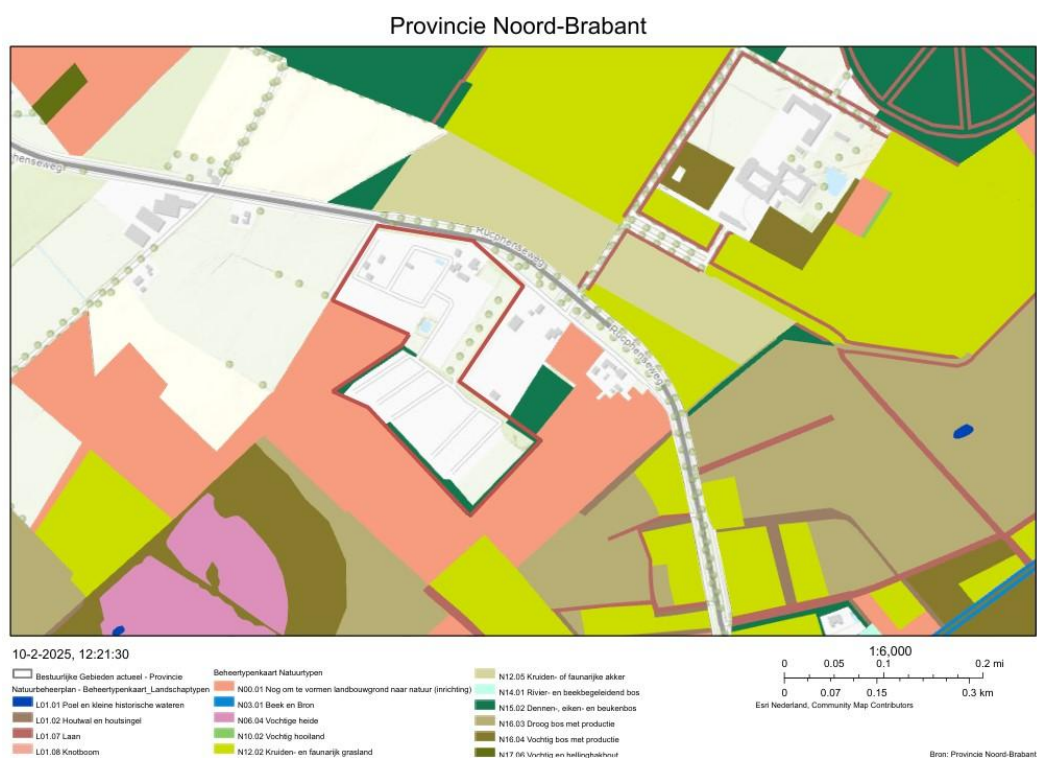
3.5 Natuurnetwerk Brabant

In de Omgevingswet is verankerd dat provincies zorgdragen voor de totstandkoming en instandhouding van het Natuurnetwerk Nederland. Dit is een landelijk netwerk dat natuurgebieden met elkaar verbindt en dat tevens kan dienen als leefgebied voor diverse soorten flora en fauna. Het deel van het netwerk gelegen in Noord-Brabant heet het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Ruimtelijke ontwikkelingen binnen of direct grenzend aan NNB gebieden mogen niet zonder meer plaatsvinden. Hierbij geldt een "Nee, tenzij" principe. Dit houdt in dat de ontwikkeling niet plaats kan vinden, tenzij er geen negatieve effecten op de wezenlijke ecologische waarden van het NNB gebied optreden. Om te achterhalen of dat er negatieve effecten optreden met betrekking tot het NNB gebied dat binnen het projectgebied valt, worden de structuur, ruimtelijke condities en flora en fauna geanalyseerd.

Op 29-01-2025 is het projectgebied bezocht voor het onderzoek naar het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Daarnaast zijn bevindingen vanuit alle overige veldbezoeken meegenomen in deze analyse. Zoals in Figuur 29 is te zien, wordt het projectgebied omringd door het NNB. Een gedeelte hiervan, valt binnen het projectgebied. Het gaat hierbij om een strook van natuurbeheertype N15.02 Dennen-, eiken-, en beukenbos. In Figuur 30 is dit in detail terug te zien. Het gaat hierbij om de NNB die donkergroen van kleur is en binnen het rood omkaderde projectgebied valt. Het omliggende gebied betreft nog om te vormen landbouwgronden, die op de ambitiekaart zijn ingetekend als N10.02 Vochtig hooiland en N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland (Provincie Noord-Brabant, 2025).

Figuur 29 Ligging projectgebied t.o.v. Natuur Netwerk Brabant (Provincie Noord-Brabant, 2025).

Figuur 30 Ligging projectgebied t.o.v. Natuur Netwerk Brabant detail (Provincie Noord-Brabant, 2025).

3.5.1. Structuur

Kenmerkend voor een hoge kwaliteit van een N15.02 Dennen-, eiken-, en beukenbos, is dat het bos een grotendeels inheems, gelaagde, gemengde opstand heeft met hier en daar struweel en open plekken. Daarnaast kenmerkt een kwalitatief bos van dit natuurtype zich door de aanwezigheid van bomen met verschillende leeftijden en diktes en is er dood hout aanwezig (BIJ12, 2023).

Het NNB gebied dat binnen het projectgebied valt is beperkt van omvang en bestaat grotendeels uit een dunne strook bos van eiken, beuken en Grove den (Figuur 31). De bomen zijn veelal in rijen geplant met dezelfde soort bij elkaar en met dezelfde leeftijd. Hierdoor ontbreekt de menging en de gelaagdheid. Het gedeelte NNB dat ligt in het zuiden van het projectgebied heeft wel struweel, dat voornamelijk bestaat uit braam spec. en wilde kamperfoelie (Figuur 32). Echter is er ook veel uitheems struweel aanwezig in de vorm van onder andere laurierkers. De ondergroei van de bomen bestaat onder andere uit diverse grassoorten, schijnaardbei, robertskruid, kleeftkruid, klimop en basterdwederik spec. In het zuidelijke gedeelte is ook wat dood hout aanwezig dat verspreid ligt op de grond (Figuur 33). Daarnaast is zo'n 10% van de grove den die is aangeplant in slechte conditie en afstervende. Al met al is de structuur van het NNB binnen het projectgebied niet optimaal. Direct buiten het projectgebied betreft het NNB gebied nog om te vormen landbouwgronden, waardoor de structuur hier sowieso nog niet passend is bij de natuurbeheertypen volgens de ambitiekaart.

Figuur 31 Dunne stroken bos binnen het projectgebied.

Figuur 32 De bosstrook heeft op een aantal plekken struweel in de vorm van onder andere braam spec. en laurierkers.

Figuur 33 In de bosstrook aan de rand van het projectgebied, ligt hier en daar dood hout.

3.5.2. Ruimtelijke condities

Naast structuur, zijn ruimtelijke condities een goede maatstaaf om de kwaliteit van een NNB gebied te bepalen. Hierbij wordt er gekeken naar de afstand ten opzichte van andere bossen, de afstand tot andere beheertype bos en hoe geïsoleerd het perceel ligt (BIJ12, 2023). Het NNB perceel dat binnen het projectgebied ligt, is circa 0,8 hectare groot en staat niet in verbinding met een ander bos. In de directe omgeving van het projectgebied zijn kleine, versnipperde bospercelen aanwezig. Het dichtstbijzijnde stuk bos ligt op circa 130 meter ten zuidwesten en bestaat uit N16.03 Droog bos met productie en is circa 17 hectare groot. Het grootste stuk bos dat dichtbij ligt is op circa 190 meter ten noorden van het projectgebied en bestaat uit circa 24 hectare N15.02 Dennen-, eiken-, en beukenbos. Direct grenzend aan het NNB perceel binnen het projectgebied ligt N00.001 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (Figuur 34). Daarnaast is er ook omliggend N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland aanwezig. Het NNB binnen het projectgebied heeft in de omgeving geen grote impact, aangezien dat het geïsoleerd ligt en klein van omvang is.

Figuur 34 N00.001 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur, grenzend aan het projectgebied.

3.5.3. Flora en fauna

Specifiek voor N15.02 Dennen-, eiken-, en beukenbos zijn diverse soorten vaatplanten en broedvogels geselecteerd die de kwaliteit van dit beheertype aantonen (BIJ12, 2023). Uit data van de afgelopen 10 jaar van de Nationale databank Flora en Fauna komt naar voren dat er qua vaatplanten geen waarnemingen bekend zijn van kwalificerende soorten binnen een straal van 5 kilometer vanaf het projectgebied, dus ook niet in het projectgebied zelf. Qua broedvogels zijn alle kwalificerende soorten,

behalve sijs, waargenomen in de ruime omgeving van het projectgebied. Binnen het projectgebied zelf zijn vanuit de data maar drie soorten kwalificerende broedvogels bekend, te weten boomklever, groene specht en zwarte specht. Tijdens het veldbezoek dat heeft plaats gevonden op 29 januari 2025, zijn geen kwalificerende vaatplanten waargenomen, maar wel één kwalificerende broedvogel, te weten groene specht. Omdat het grote merendeel van de waarnemingen van kwalificerende soorten, vanuit de bureaustudie, zijn gedaan buiten het projectgebied en de waarnemingen die zijn gedaan binnen het projectgroep als 'overvliegend' of 'ter plaatste' zijn aangemerkt, is de verwachting dat het NBB binnen het projectgebied geen grote waarde heeft qua flora en fauna. Dit wordt versterkt door het ontbreken van kwalificerende soorten tijdens alle overige veldbezoeken voor de soortspecifieke onderzoeken.

Direct buiten het projectgebied betreft het NNB gebied nog om te vormen landbouwgronden, waardoor de soortensamenstelling hier sowieso nog niet passend is bij de natuurbeheertypen volgens de ambitiekaart.

3.5.4. Conclusie

De structuur, de ruimtelijke condities en de flora en fauna binnen de NBB gebiedsdelen in het projectgebied en in de directe omgeving hebben geen hoge waarde. Hierdoor hebben de voorgenomen ontwikkelingen geen negatieve effecten op deze NNB gebiedsdelen.

3.6 Beschermde houtopstanden

De bomen binnen het projectgebied bevinden zich buiten de bebouwingscontour houtkap, waardoor sprake is van beschermde houtopstanden. Bij kap van bomen binnen het projectgebied dient een kapvergunning te worden aangevraagd en kan een herplantplicht worden opgelegd.

4. Conclusies en advies

Vanuit de onderzoeksresultaten volgen in dit hoofdstuk de conclusies en adviezen.

4.1 Conclusies

Om vast te kunnen stellen of vleermuizen, kleine marterachtigen, steenmarter, eekhoorn en beschermde reptielen en amfibieën voorkomen in het projectgebied, is nader soortspecifiek onderzoek uitgevoerd. Aan de hand van dat onderzoek kan er bepaald worden of er mitigerende of compenserende maatregelen nodig zijn en kunnen de volgende onderzoeksvragen worden beantwoord:

- *Maken vleermuizen, kleine marterachtigen, steenmarter, eekhoorn en beschermde reptielen en amfibieën gebruik van het projectgebied?*
- *Heeft de uitvoering van de gewenste ruimtelijke ingreep een negatief effect op vleermuizen, kleine marterachtigen, steenmarter, eekhoorn en beschermde reptielen en amfibieën?*
- *Heeft de uitvoering van de gewenste ruimtelijke ingreep een negatief effect op nabijgelegen Natuurnetwerk Brabant gebieden en beschermde houtopstanden?*
- *Is de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling mogelijk vanuit de Omgevingswet?*

Maken vleermuizen, kleine marterachtigen, steenmarter, eekhoorn en beschermde reptielen en amfibieën gebruik van het projectgebied?

De resultaten en conclusies ten aanzien van vleermuizen komen terug in de nog op te leveren rapportage met opdrachtnummer 2025-092. Bij dit onderzoek zijn zowel het horecagebouw als diverse grote chalets binnen het projectgebied onderzocht op gebruik door vleermuizen.

Kleine marterachtigen maken geen gebruik van het projectgebied. Steenmarter en boommarter zijn wel aangetroffen gedurende de onderzoeken. Beide soorten hebben geen vaste verblijfplaatsen met voortplantingsfunctie binnen het projectgebied, maar maken wel gebruik van het projectgebied om te foerageren. Daarnaast is de aanwezigheid van tijdelijke, wisselende verblijfplaatsen niet uit te sluiten.

Eekhoorn maakt gebruik van het projectgebied. De exacte locaties van in gebruik zijnde nesten is niet bekend, waardoor ervan uit kan worden gegaan dat alle aangemerkte potentiële nestbomen in gebruik zijn.

Alpenwatersalamander en vinpootsalamander maken gebruik van het projectgebied als landhabitat. Beide soorten zijn aangetroffen tijdens de soortspecifieke onderzoeken. Beschermde reptielen, zoals gladde slang en levendbarende hagedis, maken geen gebruik van het projectgebied.

Naast de onderzochte soorten zijn de Rode Lijst soorten konijn en bosuil waargenomen tijdens de onderzoeken. Konijn maakt gebruik van het projectgebied en heeft hier vaste verblijfplaatsen. Bosuil maakt alleen gebruik van het projectgebied om hierbinnen op prooidieren te jagen. Er zijn geen nesten van bosuil aanwezig binnen het projectgebied.

Heeft de uitvoering van de gewenste ruimtelijke ingreep een negatief effect op vleermuizen, kleine marterachtigen, steenmarter, eekhoorn en beschermde reptielen en amfibieën?

Er is geen sprake van negatieve effecten ten aanzien van:

- Kleine marterachtigen: de afwezigheid van deze soorten is vastgesteld met het uitgevoerde onderzoek;
- Bosuil: deze soort heeft geen nesten binnen het projectgebied, waardoor er geen sprake is van directe negatieve effecten op nesten van deze soort. Het betreft een soort met categorie 5 beschermde nesten, die alleen bij zwaarwegende ecologische redenen jaarrond beschermd zijn. Het recreatiepark zal een groene uitstraling blijven behouden, waardoor prooidieren aanwezig zullen blijven. Er is hierdoor eveneens geen sprake van indirecte negatieve effecten, waarbij het nest zelf niet wordt aangetast, maar indirect wel zijn functie kan verliezen. Er is hierdoor geen reden om voor deze soort een jaarrond bescherming toe te kennen;
- Beschermde reptielen: de afwezigheid van deze soorten is vastgesteld met het uitgevoerde onderzoek.

Er zijn wel negatieve effecten te verwachten ten aanzien van de volgende soorten of soortgroepen:

- Vleermuizen: de resultaten hiervan komen terug in de rapportage met opdrachtnummer 2025-092, maar deze zijn in ieder geval aangetroffen tijdens de uitgevoerde onderzoeken;
- Steenmarter en boommarter: van deze soorten komen tijdelijke, wisselende verblijfplaatsen te verdwijnen bij het weghalen van vervallen chalets;
- Eekhoorn: de aanwezigheid van deze soort en van potentiële nestbomen is vastgesteld. Bij de voorgenomen ontwikkeling kunnen, als potentiële nestbomen worden gekapt of de directe omgeving drastisch verandert, verblijfplaatsen komen te verdwijnen;
- Alpenwatersalamander en vinpootsalamander: deze soorten zijn vastgesteld binnen het projectgebied en bij de voorgenomen ontwikkeling verdwijnt geschikt landhabitat;
- Konijn: bij de voorgenomen ontwikkeling komen verblijfplaatsen van deze soort te verdwijnen.

Heeft de uitvoering van de gewenste ruimtelijke ingreep een negatief effect op nabijgelegen Natuurnetwerk Brabant gebieden en beschermde houtopstanden?

Er is geen sprake van negatieve effecten ten aanzien van Natuurnetwerk Brabant (NNB) gebieden, door de lage ecologische waarde van de NNB gebiedsdelen binnen het projectgebied en de directe omgeving.

Ten aanzien van beschermde houtopstanden is er wel sprake van negatieve effecten bij kap. De bomen binnen het projectgebied bevinden zich buiten de bebouwingscontour houtkap, waardoor sprake is van beschermde houtopstanden. Bij kap van bomen binnen het projectgebied dient een kapvergunning te worden aangevraagd en kan een herplantplicht worden opgelegd.

Is de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling mogelijk vanuit de Omgevingswet?

De voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling is niet mogelijk zonder overtreding van bepalingen uit de Omgevingswet. Er is sprake van een risico op het overtreden van de volgende artikelen uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal):

- Vleermuizen: bij het verdwijnen van verblijfplaatsen van vleermuizen is sprake van een overtreding van artikel 11.46, lid 1b en 1d, van het Bal;
- Steenmarter en boomarter: bij het verdwijnen van verblijfplaatsen van steenmarter en boomarter is sprake van een overtreding van artikel 11.54, lid 1b, van het Bal;
- Eekhoorn: bij het verdwijnen van verblijfplaatsen van eekhoorn is sprake van een overtreding van artikel 11.54, lid 1b, van het Bal;
- Alpenwatersalamander en vinpootsalamander: bij het verdwijnen van landhabitat van Alpenwatersalamander en vinpootsalamander is sprake van een overtreding van artikel 11.54, lid 1b, van het Bal;
- Konijn: bij het verdwijnen van verblijfplaatsen van konijn is sprake van een overtreding van artikel 11.54, lid 1b, van het Bal.

4.2 Advies

Het is noodzakelijk om voor de soorten in Tabel 3 een vergunning flora- en fauna activiteiten aan te vragen bij het bevoegd gezag, Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN). Daarnaast is in deze tabel een kolom opgenomen met een kort overzicht van te nemen maatregelen voor de betreffende soorten. Bij de vergunningaanvraag dient een activiteitenplan te worden ingediend, waarin deze en eventueel aanvullende maatregelen in detail dienen te worden uitgewerkt.

Soort	Artikel Bal	Maatregelen kort
Vleermuizen	11.46, lid 1b en lid 1d	• Werken buiten kwetsbare periode • Alternatieve verblijfplaatsen aanbieden • Faseren activiteiten in ruimte en tijd • Ongeschikt maken verblijfplaatsen
Steenmarter	11.54, lid 1b	• Werken buiten kwetsbare periode • Alternatieve verblijfplaatsen aanbieden

		• Faseren activiteiten in ruimte en tijd • Ongeschikt maken verblijfplaatsen
Boommarter	11.54, lid 1b	• Werken buiten kwetsbare periode • Alternatieve verblijfplaatsen aanbieden • Faseren activiteiten in ruimte en tijd • Ongeschikt maken verblijfplaatsen
Eekhoorn	11.54, lid 1b	• Werken buiten kwetsbare periode • Handhaven potentiële nestbomen
Alpenwatersalamander	11.54, lid 1b	• Werken buiten kwetsbare periode • Alternatieve verblijfplaatsen aanbieden • Faseren activiteiten in ruimte en tijd • Ongeschikt maken verblijfplaatsen
Vinpootsalamander	11.54, lid 1b	• Werken buiten kwetsbare periode • Alternatieve verblijfplaatsen aanbieden • Faseren activiteiten in ruimte en tijd • Ongeschikt maken verblijfplaatsen
Konijn	11.54, lid 1b	• Werken buiten kwetsbare periode • Alternatieve verblijfplaatsen aanbieden • Faseren activiteiten in ruimte en tijd • Ongeschikt maken verblijfplaatsen

Tabel 3 Overzicht van soorten die toegevoegd dienen te worden aan de vergunningaanvraag.

Daarnaast dienen werkzaamheden met risico's voor beschermde soorten onder ecologische begeleiding te worden uitgevoerd. Op basis van een eventueel verleende vergunning flora- en fauna- activiteiten dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld, waarin onder andere wordt vastgelegd op welke wijze met beschermde soorten dient te worden omgegaan en op welke momenten ecologische begeleiding aanwezig dient te zijn.

4.3 Zorgplicht

Onderstaande maatregelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden zijn altijd geldend:

- Vanuit de Zorgplicht is het een eis om voorzichtig te handelen met alle voorkomende flora en fauna;
- Indien, ondanks zorgvuldig handelen, er schade lijkt te ontstaan aan beschermde flora en fauna, wordt er direct contact opgenomen met een ter zake deskundige ecooloog;
- Om bodem bewonende dieren de mogelijkheid te geven een nieuw leefgebied te vinden, wordt er gefaseerd gewerkt bij de verwijdering van vegetatie, stobben en bodemmateriaal;
- Dieren krijgen de rust en kans om zich te verplaatsen, indien zij worden aangetroffen tijdens werkzaamheden;
- In verband met vleermuizen worden werkzaamheden uitgevoerd tussen zonsopkomst en zonsondergang. Verlichting dient vleermuisvriendelijk te zijn om verstoring te voorkomen zoals: UV-vrije verlichting, beperkte hoogte lichtmasten, convergerende en naar beneden gerichte verlichting en geen sterk bundellicht;
- Vestiging van Rugstreeppad voorkomen door puinhopen te verwijderen, rijsporen en plasvorming te voorkomen. Daarnaast is het mogelijk een scherm in te graven rondom het plangebied. Deze dient 10 cm te worden ingegraven en verder bovengronds een hoogte van 50 cm te hebben;
- Er wordt rekening gehouden met broedvogels en het broedseizoen van 15 maart tot en met 15 augustus. Ook buiten deze periode dient men alert te zijn op de aanwezigheid van broedende vogels. Werkzaamheden worden gestart voor of na het broedseizoen.

Literatuur

BIJ12. (2017). *Kennisdocument Poelkikker*. Utrecht: BIJ12.

BIJ12. (2017). *Kennisdocument Rugstreeppad*. Utrecht: BIJ12.

BIJ12. (2023). *Kennisdocument Huismus*. Utrecht: BIJ12.

BIJ12. (2023, december 19). *Webpagina van BIJ12*. Opgeroepen op februari 10, 2025, van Website over N15.02 Dennen-, eiken-, en beukenbos: <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuursubsidies/index-natuur-en-landschap/natuurtypen/n15-droge-bossen/n15-02-dennen-eiken-en-beukenbos/>

BIJ12. (2024). *Kennisdocument Kleine marterachtigen. Bunzing - Hermelijn - Wezel*. Utrecht: BIJ12.
Opgeroepen op februari 3, 2025

Daamen, M. (2025). *ADVIES OMGEVINGSPLAN – RUCPHENSEWEG 41, KLEIN ZUNDERT –*. Tilburg: Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant.

Maas, D. (2024). *Actualisatie ecologische quickscan Camping De Priem*. Raamsdonksveer: Maasarend, Praktisch in ecologie.

Netwerk Groene Bureaus. (2023). *Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming*. Odijk. Opgeroepen op februari 3, 2025

Provincie Noord-Brabant. (2025). *Webpagina over Natuurbeheerplan*. Opgeroepen op september 22, 2025, van Website van Provincie Noord-Brabant: <https://www.brabant.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/natuurbeheerplan>

Rijksoverheid. (2017, januari 1). *Wet Natuurbescherming*. Opgeroepen op januari 30, 2025, van <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2018-07-01>

Van de Voort, R. (2023). *Advies ecologie BP Recreatiepark De Buijsse Heide*. Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus. (2021). *Vleermuisprotocol 2021*. Odijk: Netwerk Groene Bureaus. Opgeroepen op januari 30, 2025, van <https://www.vleermuisprotocol.nl/werken-aan-kwaliteit/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

Zoogdierenvereniging. (z.d.). *Webpagina van de Zoogdierenvereniging*. Opgeroepen op februari 3, 2025, van Website over Eekhoorn: <https://www.zoogdierveniging.nl/zoogdiersoorten/eekhoorn>

Zoogdierveniging. (z.d.). *Webpagina over Boommarter*. Opgeroepen op september 4, 2025, van Website van Zoogdierveniging: <https://www.zoogdierveniging.nl/zoogdiersoorten/boommarter>

Bijlage 1: Omstandigheden tijdens veldbezoeken

Datum	Weer	Onderzochte soorten	Samenvatting
21-11-2024 8.00 – 16.00	Temp.: 0 °C Wind: 3 Bft ZW Bewolkt 0 mm neerslag	Vleermuizen (endoscooponderzoek) Eekhoorn	Vleermuizen: holtes aangetroffen in zowel diverse bomen als horecagebouw. Eekhoorn: een potentieel nest aangetroffen.
29-01-2025 8.00 – 13.00	Temp.: 6 °C Wind: 3 Bft ZW Half bewolkt 0 mm neerslag	“Nee, tenzij” toets NNB Eekhoorn	“Nee, tenzij” toets: Het aanwezige NNB gebied is niet van een hoog kwalitatieve waarde. Eekhoorn: meerdere potentiële nesten aangetroffen.
23-04-2025 10.30 – 12.30	Temp.: 12 °C Wind: 2 Bft ZO Bewolkt 0 mm neerslag	Reptielen	Plaatsing reptielen- en amfibieënplaten. Daarnaast gelet op aanwezigheid sporen beschermde flora en fauna. Geen beschermde soorten, nesten of sporen van beschermde soorten aangetroffen. Wel zichtwaarnemingen van vrijgestelde soorten ree en konijn.
08-05-2025 8.30 – 10.30	Temp.: 10 °C Wind: 2 Bft NNO Zonnig 0 mm neerslag	Reptielen	Route gelopen door terrein. Hierbij alle platen en mogelijke andere natuurlijke verblijfplaatsen onderzocht. Waarnemingen: 2x gewone pad (1x onder afvalplaat, 1x onder plaat onderzoek), 1x kleine watersalamander onder liggende boomstam. Vleermuispoep tegen voorzijde voormalig horecagebouw aangetroffen.
08-05-2025 20.00 – 22.00	Temp.: 12 °C Wind: 3 Bft NNW Bewolkt 0 mm neerslag	Poelkikker	Geen kooractiviteit poelkikker waargenomen.
30-05-2025 8.30 – 10.30	Temp.: 14 °C Wind: 3 Bft WZW Half bewolkt 0 mm neerslag	Reptielen	Route gelopen door terrein. Hierbij alle platen en mogelijke andere natuurlijke verblijfplaatsen onderzocht. Daarnaast gelet op aanwezigheid sporen beschermde flora en fauna. Geen beschermde soorten of sporen hiervan aan getroffen
02-06-2025 8.00 – 14.00	Temp.: 15 °C Wind: 3 Bft WZW Bewolkt	Amfibieën Marterachtigen	Route gelopen door terrein. Hierbij alle platen en mogelijke andere natuurlijke verblijfplaatsen

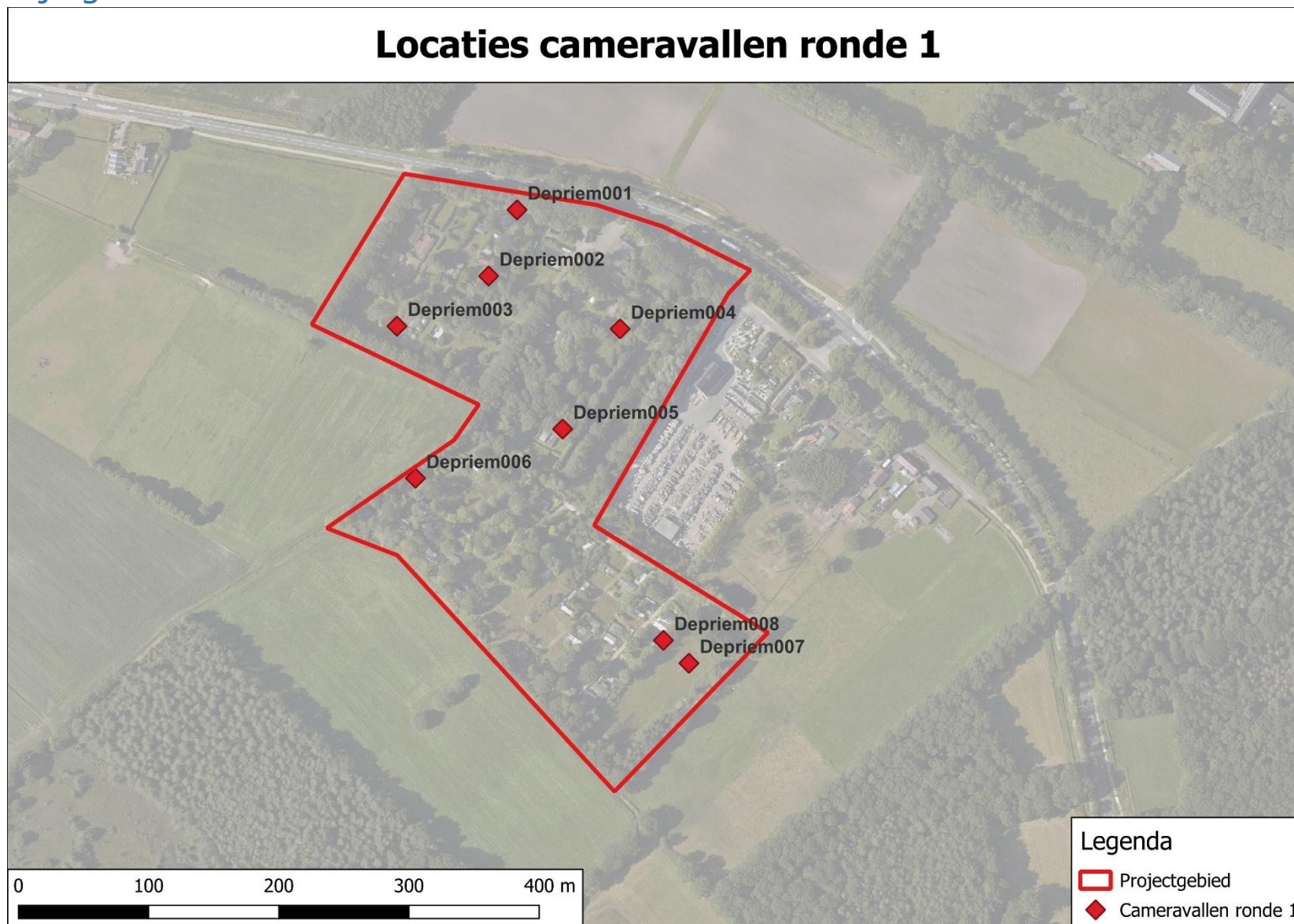
	0 mm neerslag		onderzocht. Daarnaast gelet op aanwezigheid sporen beschermde flora en fauna. Niets aangetroffen onder platen. Eén waarneming van één individu Alpenwatersalamander onder boomstam. Struikrovers geplaatst voor marteronderzoek.
11-06-2025 21.00 – 23.00	Temp.: 20 °C Wind: 3 Bft ONO Helder 0 mm neerslag	Poelkikker	Geen kooractiviteit poelkikker waargenomen.
30-06-2025 8.00 – 16.00	Temp.: 19 °C Wind: 2 Bft ONO Helder 0 mm neerslag	Amfibieën Marterachtigen	Route gelopen door terrein. Hierbij alle platen en mogelijke andere natuurlijke verblijfplaatsen onderzocht. Daarnaast gelet op aanwezigheid sporen beschermde flora en fauna. Geen beschermde soorten, nesten of sporen van beschermde soorten aangetroffen. Niets aangetroffen onder platen. Struikrovers gecontroleerd, lokstof en zo nodig batterijen vervangen en verplaatst naar nieuwe locatie.
22-07-2025 10.30 – 12.30	Temp.: 19 °C Wind: 3 Bft ZW Bewolkt 0 mm neerslag	Amfibieën	Route gelopen door terrein. Hierbij alle platen en mogelijke andere natuurlijke verblijfplaatsen onderzocht. Daarnaast gelet op aanwezigheid sporen beschermde flora en fauna. Niets onder platen. Geen waarnemingen van beschermde amfibieën.
04-08-2025 8.00 – 10.00	Temp.: 20 °C Wind: 2 Bft ZW Bewolkt 0 mm neerslag	Amfibieën Reptielen	Route gelopen door terrein. Hierbij alle platen en mogelijke andere natuurlijke verblijfplaatsen onderzocht. Daarnaast gelet op aanwezigheid sporen beschermde flora en fauna. Niets onder platen. Geen waarnemingen van beschermde amfibieën en reptielen.
02-09-2025 9.00 – 13.00	Temp.: 16 °C Wind: 3 Bft ZZW Helder 0 mm neerslag	Amfibieën Reptielen	Route gelopen door terrein. Hierbij alle platen en mogelijke andere natuurlijke verblijfplaatsen onderzocht. Platen vervolgens weggehaald uit terrein. Daarnaast gelet op aanwezigheid sporen beschermde flora en fauna. Niets

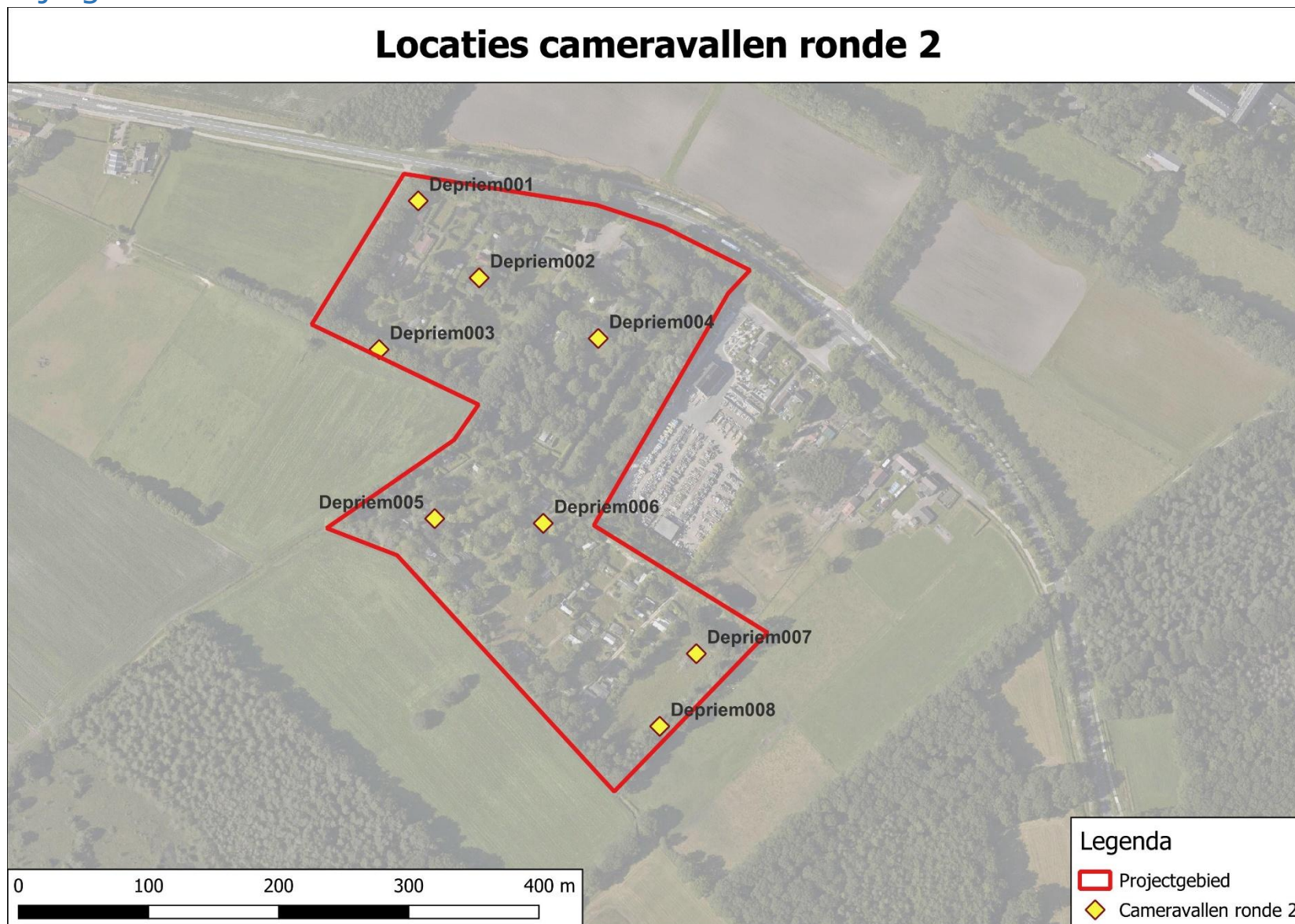
			onder platen. Twee waarnemingen van één of meerdere individuen van vinpootsalamander onder boomstronk en oude kastdeur.
--	--	--	--

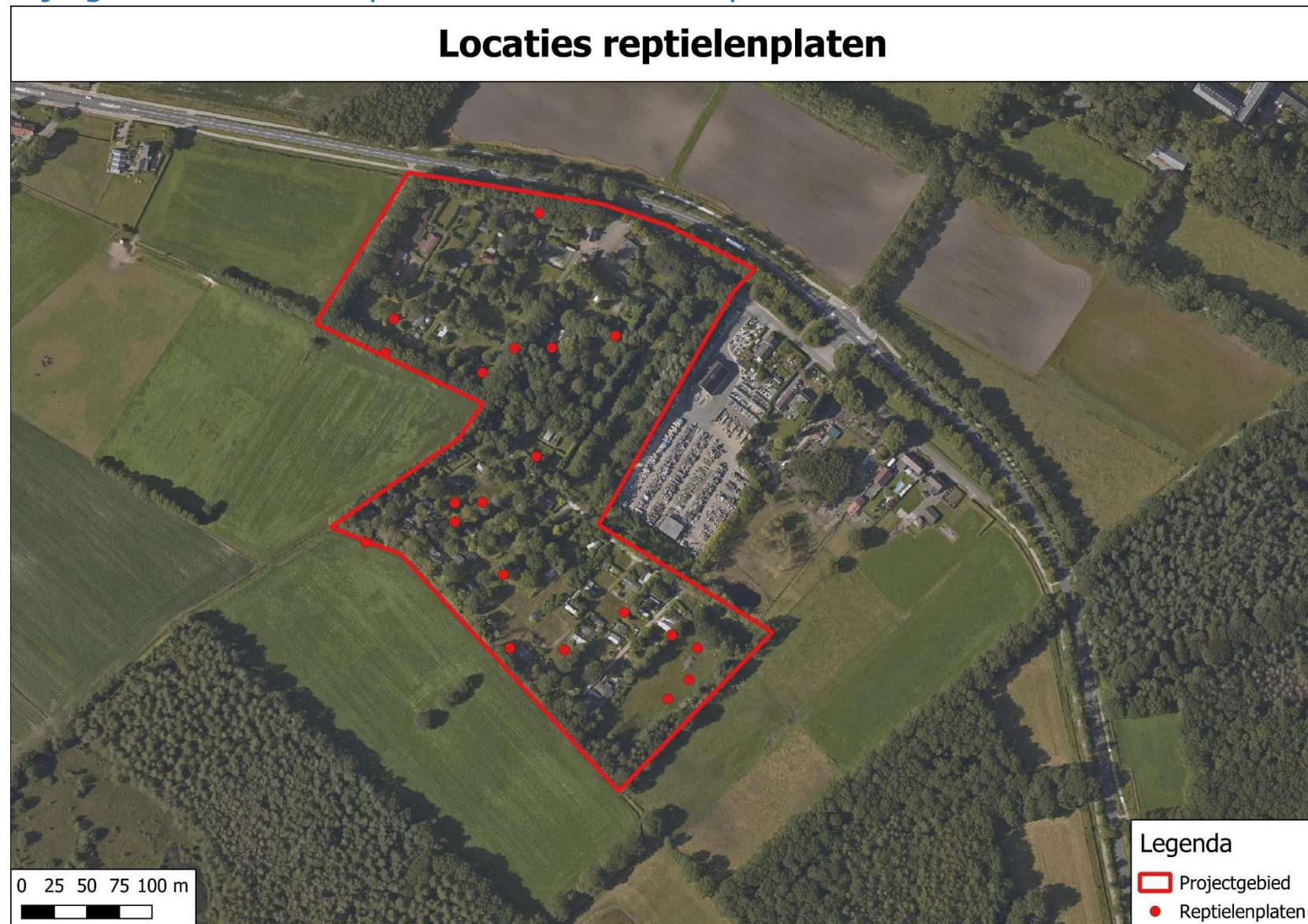
Bijlage 2: Locaties cameravallen ronde 1

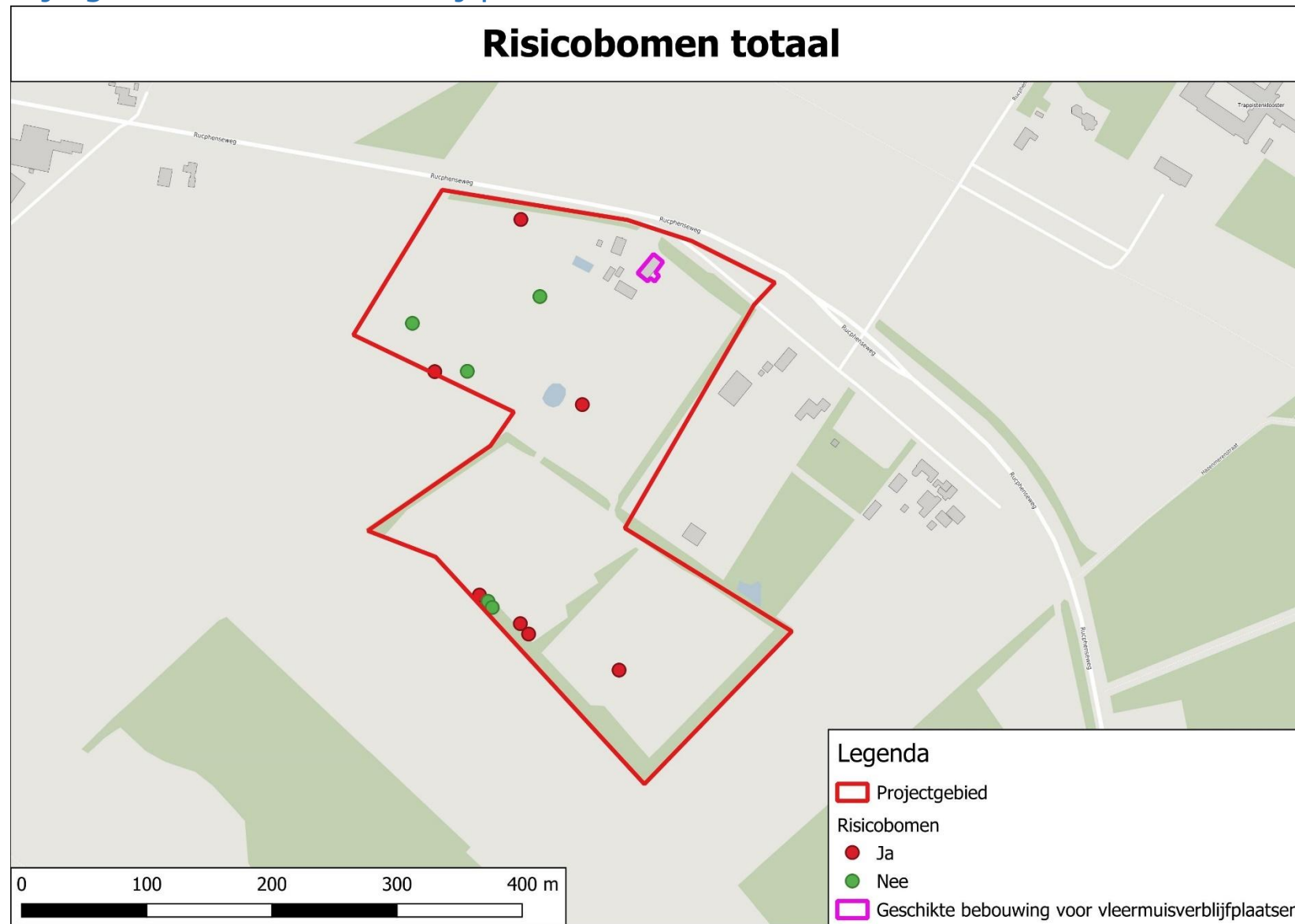
Bijlage 3: Locaties cameravallen ronde 2

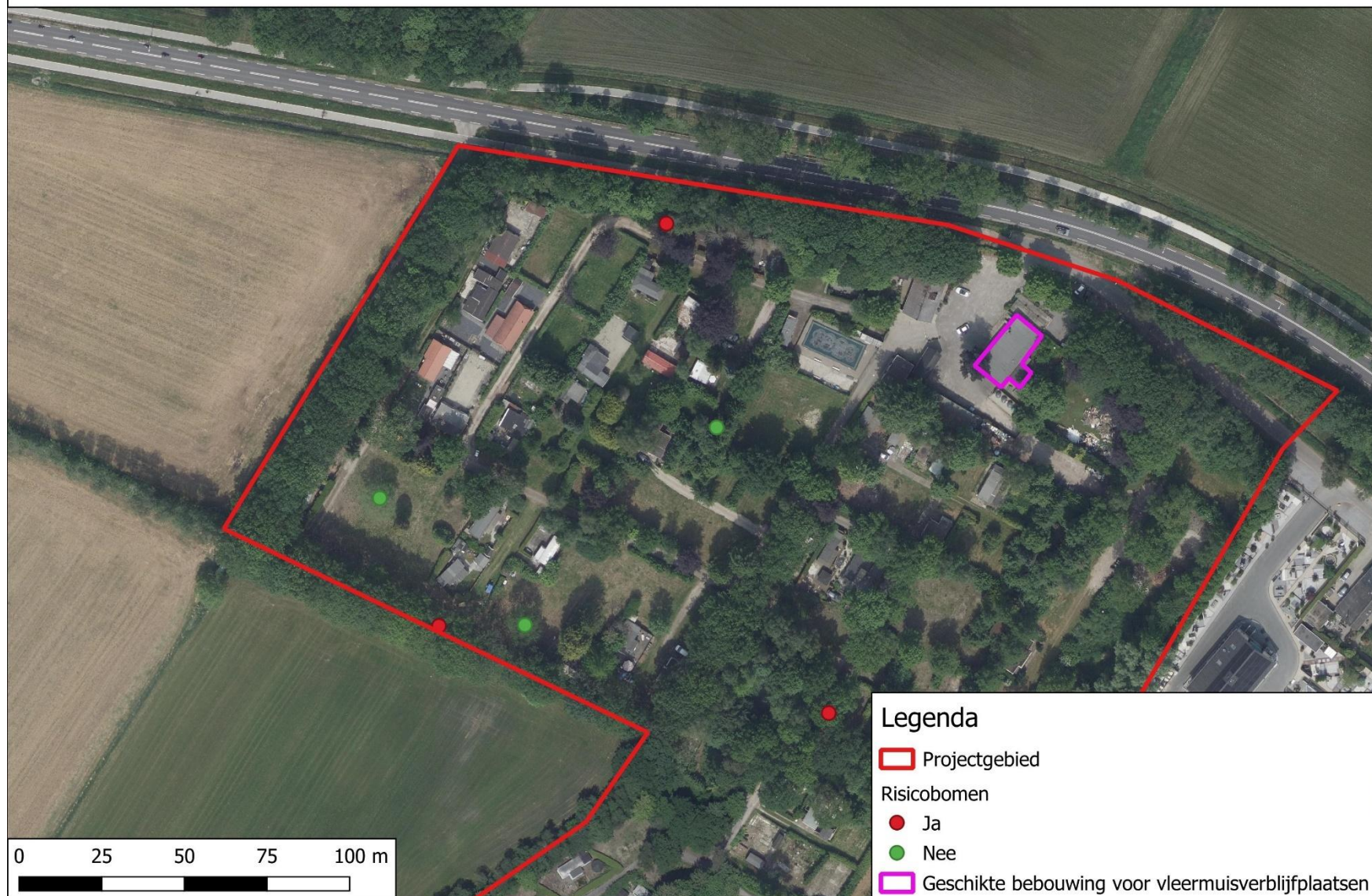
Bijlage 4: Locaties reptielen- en amfibieënplaten

Bijlage 5: Eventuele verblijfplaatsen vleermuizen

Risicobomen noordwest

Risicobomen zuid

Bijlage 6: Waarnemingen beschermde marterachtigen

Bijlage 7: Waarnemingen reptielen en amfibieën

